

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14C/73/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122433506
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viktória Špyrková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6122433506.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Viktóriou Špyrkovou v spore žalobcu: A.. Q. B., N.. XX. XX. XXXX, C. A. S. XXX/XX, XXX XX T., právne zastúpený Mgr. Ivan Bugri, advokát so sídlom Nám. SNP 23, 960 01 Zvolen, IČO: 42 307 155, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 5 409,73 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 5.409,73 Eur v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% na účet jeho právneho zástupcu v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1.1. Dňa 10. 10. 2022 bola súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 5.409,73 Eur ako náhrady škody spôsobenej žalovaným nesprávnou implementáciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len ako „Smernica 2003/88/ES“). Nárok na zaplatenie žalovanej sumy odôvodnil tým, že ako príslušník hasičského a záchranného zboru vo funkcii hasič - záchranár špecialista v období od 01. 09. 2019 do 31. 08. 2022 odpracoval v priemere 55,15 hod/tyždeň. Štátnu službu v hasičskom a záchrannom zbore vykonáva podľa zákona č. 315/2001 Z. z. o hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len ako „zákon č. 315/2001 Z. z.“), podľa ktorého služobný čas príslušníka hasičského a záchranného zboru je rozvrhnutý nerovnomerne. Pracovná zmena sa skladá z výkonu služby, po ktorom nasleduje tzv. určená služobná pohotovosť (§ 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z.). Príslušníci Hasičského a záchranného zboru (ďalej aj ako „HaZZ“) pracujú v 24 hodinových služobných zmenách, ktoré boli do konca roku 2021 rozvrhnuté na 17 hodín výkonu služby a 7 hodín určenej služobnej pohotovosti a od roku 2022 na 16 hodín výkonu služby a 8 hodín služobnej pohotovosti. Počas celej takejto pracovnej zmeny je hasič povinný byť sústavne na pracovisku. Okrem určenej pohotovosti môže byť hasičovi nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času (tzv. nariadená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z.). Žalobca v období od 09/2019 do 08/2022 odpracoval spolu 2.247,15 hodín služobnej pohotovosti, z toho bolo 1.885,42 hodín určenej služobnej pohotovosti. Služobná pohotovosť pritom nebola započítaná do pracovného času žalobcu. Iba v prípade, ak je počas služobnej pohotovosti vyhlásený poplach a hasiči sú vyslaní na zásah, mení sa táto služobná pohotovosť na prácu nadčas.

1.2. Podľa článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES členské štáty prijímajú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, priemerný

pracovný čas pre každé obdobie 7 dní vrátane nadčasov neprekročil 48 hodín. Citovaný článok Smernice vykladal opakovane Súdny dvor Európskej únie. Žalobca poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Günter Fuß spisová značka C-429/09 zo dňa 25. 11. 2010, podľa ktorého článok 6 písm. b) smernice 2003/88 predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa nadčasy, a od ktorej sa v prípade neprebratia článku 22 ods. 1 tejto smernice do vnútroštátneho práva nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, o ktorú ide vo veci samej, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka.

1.3. Podľa žalobcu Smernica nebola správne transponovaná do zákona č. 315/2001 Z. z., keďže tento zákon umožňuje služobnému úradu, aby pracovný čas príslušníka hasičského a záchranného zboru bol rozvrhnutý tak, že tento pravidelne prekračuje Smernicou stanovený maximálny 48-hodinový týždenný pracovný čas. Za základný problém žalobca považuje obsah pojmu „pracovný čas“ na jednej strane podľa článku 2 ods. 1 Smernice a podľa § 86 - 94 zákona č. 315/2001 Z. z. Žalobca v tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora C-518/15 zo dňa 21. 02. 2018 vo veci T. V..

1.4. Podľa žalobcu nesprávnou transpozíciou Smernice mu vznikla škoda nemajetkovej povahy, ktorú vzhľadom k absencii úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva Únie jednotlivcovi je potrebné posudzovať analogicky podľa ustanovení § 11 a 13 Občianskeho zákonníka upravujúce nemajetkovú ujmu. Podľa žalobcu nesprávnou transpozíciou čl. 6 písm. b) Smernice došlo k porušovaniu práva žalobcu na ochranu zdravia, jeho telesnej a psychickej integrity spočívajúce v porušení práva na primeranú dobu odpočinku, ako aj práva na súkromie a rodinný život. Ako vyplýva z vyššie popísaných skutkových okolností, jeho práva sú týmto spôsobom porušované sústavne a dlhoročne. Jeho práca je pritom veľmi zodpovedná a náročná. Pri svojej práci neraz nasadzuje svoj vlastný život, preto o to viac nevyhnutne a dôvodne potrebuje dostatočný odpočinok po práci na regeneráciu jeho fyzických a psychických síl. Neprimeraná pracovná zaťaženosť má pritom veľmi nepriaznivý vplyv aj na kvalitu jeho osobného a rodinného života. V dôsledku porušovania práva na maximálne 48 hodinový týždenný pracovný čas prichádza o čas, ktorý by inak mohol venovať svojim najbližším, rodine, priateľom a svojim záľubám, resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. Z úvodných ustanovení Smernice pritom vyplýva, že cieľom tejto Smernice bolo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ich ochrany. Z tohto dôvodu bola zavedená aj maximálna hranica týždenného pracovného času.

1.5. Podľa žalobcu článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES priznáva práva priamo jednotlivcom. On ako jednotlivec, ktorému bolo takto priznané právo, ako poškodený si uplatňuje škodu vzniknutú porušením Únieho práva zo strany členského štátu, pričom toto porušenie považuje za dostatočne závažné aj vzhľadom k rozhodnutiam vo veci Günter Fuß a vo veci T. V.. Pokiaľ sa jedná o objektívnu zodpovednosť štátu za nesprávnu transpozíciu Smernice, žalobca odkazuje na niekoľko rozhodnutí Súdneho dvora, napr. Rozsudok C-46/93 a C-48/93 zo dňa 05. 03. 1996 vo veci Brasserie du pecheur a Factortame.

1.6. Za naplnenú považuje žalobca aj podmienku existencie príčinnej súvislosti medzi porušením článku 6 písm. b) Smernice a škodou vo forme nemajetkovej ujmy. Ak by totiž žalovaný správne prebral ustanovenia článku 2 ods. 1 a článku 6 písm. b) Smernice do zákona č. 315/2001 Z. z., nedochádzalo by k porušovaniu práva žalobcu na maximálny 48-hodinový týždenný pracovný čas, a teda by nedošlo ani k strate času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením Smernice dodržaný.

1.7. Výšku škody, ktorú si uplatnil, žalobca vypočítal ako rozdiel náhrady podľa § 122 ods. 1 a § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z. za jednotlivé hodiny služobnej pohotovosti. Vypočítal si ju za jednotlivé mesiace odpracovaných hodín určenej služobnej pohotovosti od 09/2019 do 08/2022. Žalobca sa domnieva, že tieto nároky vznikajú postupne a osobitne za každý jednotlivý mesiac, v ktorom boli jeho práva porušované, a to vždy ku dňu splatnosti mzdy za daný mesiac. Vzhľadom na povahu týchto nárokov nemajetková ujma vznikla každý mesiac po tom, čo v priamej súvislosti s porušením jeho práv táto jeho ujma nebola kompenzovaná v služobnom plati. Preto za rozhodujúci moment pre vznik tejto ujmy považuje žalobca výplatný termín. U príslušníkov hasičského záchranného zboru je pritom mzda splatná vždy k 10. dňu nasledujúceho mesiaca za predchádzajúci mesiac. Takýmto spôsobom vypočítal

náhradu škody za obdobie 08/2019 až 12/2019 vo výške 531,86 Eur, za obdobie roku 2020 vo výške 1.744,37 Eur, za rok 2021 škodu vo výške 1.747,10 Eur a za obdobie 01/2022 - 08/2022 celkovú sumu 1.386,41 Eur. Žalobca je presvedčený, že náhrada škody v tejto výške spĺňa odškodňovaciu, resp. satisfakčnú funkciu, pričom takto určenú výšku náhrady škody považuje za primeranú.

2. K žalobe priložil žalobca ako dôkaz Rozhodnutie riaditeľa KR HaZZ v Banskej Bystrici o vymenovaní žalobcu do funkcie hasič - záchranár Hasičskej stanice so sídlom v Závadke nad Hronom od 01. 03. 2018, Oznámenie o výške a zložení platu zo dňa 26. 07. 2022, tabuľku s výpočtom náhrady nemajetkovej ujmy za obdobie od 09/2019 do 08/2022 a výplatné pásky za obdobie od 09/2019 do 08/2022.

3.1. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní zo dňa 20. 12. 2022. Poukázal na článok 1 ods. 3 Smernice 2003/88/ES s odkazom na článok 2 Smernice rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (ďalej len ako „Smernica 89/391/EHS“), z ktorých možno dovodiť, že vzhľadom na charakter činnosti príslušníkov Hasičského a záchranného zboru (ktorá je špecifická nerovnomerným rozvrhnutím služobného času, na ktorý priamo nadväzuje určená služobná pohotovosť) sa na služobný pomer príslušníkov HaZZ Smernica 2003/88/ES neuplatňuje. Oproti štandardným pracovnoprávnym vzťahom štátna služba príslušníkov HaZZ vykazuje aj špecifickú štátnu službu príslušníkov Policajného zboru a profesionálnych vojakov (napr. v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, prísnej subordinácii a pod.). Úlohy, ktoré plnia príslušníci HaZZ plnia podľa súvisiacich právnych predpisov (§ 12 zák. č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva, § 3 ods. 1 a 2 zák. č. 315/2001 Z. z., § 8 ods. 1 a § 12 ods. 1 zák. č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme), možno subsumovať pod pojem „osobitné činnosti služieb civilnej ochrany“ v zmysle článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Smernica 2003/88/ES sa preto podľa žalovaného na príslušníkov HaZZ nevzťahuje. Žalobcovi preto nemohla vzniknúť škoda porušením tejto Smernice.

3.2. Žalovaný namietol svoju pasívnu vecnú legitímáciu v tomto konaní, nakoľko žalobu pre netransponovanie alebo nesprávne transponovanie Smernice môže podať iba Európska Komisia na Súdny dvor Európskej únie alebo fyzická či právnická osoba, ktorá bola týmto priamo dotknutá, t. j. došlo k porušeniu jej práv, a to na vnútroštátny súd členského štátu Európskej únie. Žalobca však nezažaloval svojho zamestnávateľa, ale štát, v mene ktorého koná ten ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí oblasť štátnej správy pre Hasičský a záchranný zbor. Podľa názoru žalovaného sa miera zodpovednosti za prípadný vznik škody musí medzi dvomi samostatnými subjektmi (Slovenskou republikou a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, resp. Hasičským a záchranným zborom) rozlišovať. Nie je prípustné, aby sa zodpovednosť Slovenskej republiky odvodzovala od individuálneho prístupu inej osoby k pracovnoprávnym vzťahom konkrétneho zamestnanca. Preto aj keby súd prvej inštancie konštatoval, že aplikácia Smernice na služobný pomer žalobcu bola nesprávna, nijako táto skutočnosť nesúvisí so zodpovednosťou žalovaného za správnosť prebratia Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky.

3.3. Žalovaný namietol premlčanie uplatneného nároku za obdobie september 2019 - august 2022, nakoľko k podaniu žaloby došlo až v októbri 2022, t. j. viac ako 3 roky od momentu, kedy malo dôjsť k údajnému zásahu do žalobcových práv.

3.4. Žalovaný zároveň namietol, že by Smernica 2003/88/ES bola transponovaná nesprávne. Podľa článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES je pracovným časom akýkoľvek čas, počas ktorého zamestnanec pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Do služobného času teda spadá samotný výkon pracovných úloh na pracovisku na základe pokynov zamestnávateľa ako aj zdržiavanie sa na pracovisku k dispozícii zamestnávateľa na základe jeho nariadenia, napr. vo forme pracovnej pohotovosti. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je totiž rozhodujúcim faktorom pre posúdenie, či sú naplnené charakteristické znaky pojmu „pracovný čas“ aj v pohotovostnej službe, ktorú pracovník vykonáva na svojom pracovisku, skutočnosť, že je povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a byť mu k dispozícii, aby v prípade potreby mohol okamžite poskytnúť primerané služby. Podľa § 85 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z. z. služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Podľa žalovaného sa do služobného času v zmysle § 86 a § 92 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z. z. aj Kolektívnej zmluvy 2019-2020, Kolektívnej zmluvy 2021 a Kolektívnej zmluvy 2022 započítava aj služobná pohotovosť ako výkon štátnej služby. Pokiaľ žalobca odkazuje na § 97 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z. z., žalovaný poznamenáva, že v tomto ustanovení sa nenachádza výkon štátnej

služby ani služobná pohotovosť, nakoľko sa jedná o ustanovenie, ktoré vymenováva časy, súvisiace s činnosťami, ktorým zákon priznáva napr. na účely sociálneho zabezpečenia rovnaké účinky, ako keby v tom čase príslušník HaZZ skutočne vykonával štátnu službu.

3.5. Aj článok 6 Smernice 2003/88/ES bol podľa žalovaného transponovaný do zák. č. 315/2001 Z. z. správne. Podľa Smernice 2003/88/ES priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní nesmie prekročiť 48 hodín vrátane nadčasov, pričom týždenný pracovný čas pre každého zamestnanca musí byť ustanovený zákonom, správnym opatrením alebo kolektívnou zmluvou. Smernica 2003/88/ES tiež umožňuje ustanoviť odlišne referenčné obdobie iné ako 7 dní, čo prichádza do úvahy najmä pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase. Článok 16 písm. b) Smernice 2003/88/ES stanovuje na účely uplatnenia maximálneho týždenného pracovného času referenčné obdobie na 4 mesiace. Článok 17 ods. 3 Smernice 2003/88/ES poskytuje protipožiarnym službám možnosť uplatnenia výnimky a určiť dlhšie referenčné obdobie prípadne na 6 mesiacov, alebo ak je to uvedené v kolektívnych zmluvách, tak na celých 12 mesiacov. Podmienkou uplatnenia takéhoto iného referenčného obdobia navyše je, že príslušným pracovníkom sa poskytne rovnocenný náhradný čas odpočinku alebo (vo výnimočných prípadoch), kde z objektívnych dôvodov nie je možné poskytnúť taký čas odpočinku, sa príslušným pracovníkom poskytne primeraná ochrana. Zákon č. 315/2001 Z. z. upravuje limity dĺžky služobného času tak, že pri rovnomernom služobnom čase je služobný čas príslušníka 40 hodín týždenne v zmysle § 85 zákona č. 315/2001 Z. z. Podľa § 91 ods. 3 zákona č. 315/2001 Z. z. možno hasičovi prikázať v kalendárnom roku službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín, čo je v priemere 5,7 hodín týždenne. Čo sa týka referenčného obdobia, tak nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas je rozvrhnutý na obdobie 6 mesiacov podľa § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. Uvedené referenčné obdobie však neodporuje tomu, aby bolo dodržané zákonné ustanovenie 40 hodín priemerného týždenného služobného času v súlade s rozvrhnutými službami. Vnútroštátne právo neupravuje explicitne maximálny priemerný týždenný služobný čas uvedený konkrétnym počtom hodín, tak ako je tomu v Smernici 2003/88/ES, avšak zákon č. 315/2001 Z. z. a Kolektívne zmluvy dostatočne ustanovujú počty hodín služobného času hasičov, počas ktorého hasiči vykonávajú štátnu službu, ako aj rozsah hodín služby nadčas za príslušný rok. S ohľadom na referenčné obdobie 6 mesiacov žalovaný vypočítal priemerný týždenný počet hodín žalobcu na 47,84. Posúdenie referenčných období január - jún 2020, júl - december 2020, január - jún 2021, júl - december 2021 je pritom potrebné vnímať aj v kontexte spoločenskej reality opierajúcom sa o výrazné zmeny v spoločnosti vzhľadom na šírenie nebezpečnej ľudskej nákazy COVID-19. Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-742/19 vyplýva, že za okolností osobitnej závažnosti alebo rozsahu, ktoré si vyžadujú prijatie opatrení nevyhnutných na ochranu života, zdravia ako aj bezpečnosti spoločnosti možno nedodržať pravidlá uvedené v smernici, nakoľko v takýchto prípadoch je odôvodnené priznať cieľu ochrany obyvateľstva absolútnu prioritu na úkor rešpektovania ustanovení smernice (bod 59). Žalovaný má za to, že v prípade štátnej služby žalobcu v týchto referenčných obdobiach bolo v tejto veci možné od Smernice odchyliť.

3.6. Podľa žalovaného žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. V prvom rade žalovanému nie je zrejmé, ako žalobcovi mohla vzniknúť ním uplatnená škoda. Sám žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú mimochodom bol žalobca v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy odmeňovaný. Pokiaľ nie je počas služobnej pohotovosti zásah, v takom prípade žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. Z vymedzeného charakteru času služobnej pohotovosti má žalovaný za to, že nemožno služobnú pohotovosť započítavať do odpracovaného služobného času. Pokiaľ by aj súd dospel k záveru, že služobná pohotovosť, ktorú vykonáva žalobca a za ktorú je riadne odmeňovaný, je pracovným časom, a teda má sa zarátavať do pracovného fondu, toto samo o sebe to ešte nie je dôvodom na priznanie nároku na náhradu škody. Žalovaný poukázal na rozsudok SD EÚ v spojených veciach C-46/93 a 48/93 Brasserie du Pêcheur, podľa ktorého na účel stanovenia škody, za ktorú možno priznať náhradu, môže vnútroštátny súd preveriť, či poškodená osoba prejavila primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah a či včas využila všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu. Žalobca žiadnym spôsobom neoznámil svojmu zamestnávateľovi, že odmieta vykonávať služobnú pohotovosť, resp. do dňa podania žaloby zamestnávateľ žalobcu nemal vedomosť o tom, že výkon služobnej pohotovosti (za ktorú každý mesiac žalobca dostáva odmenu), považuje resp. pociťuje ako výraznú ujmu. Z vyššie uvedeného dôvodu nebolo možné, aby zamestnávateľ včas zamedzil prípadný vznik takejto ujmy alebo aspoň obmedzil jej rozsah. Podľa čl. 3 ods. 2 Pokynu riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici č. 28/2021 sa rozvrh spracúva tak, aby s ním bol príslušník oboznámený minimálne tri dni pred začiatkom kalendárneho mesiaca. S

plánmi služieb bol žalobca vždy riadne oboznámený a s ich plánovaním súhlasil. Žalobca pri vzniku služobného pomeru akceptoval všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na výkon štátnej služby príslušníka HaZZ v zmysle zákona č. 315/2001 Z. z. a za obdobie od septembra 2019 do augusta 2022 tieto podmienky nenamietal, nikdy nepožiadaval o ich vysvetlenie a ani iným spôsobom sa nedomáhal svojich práv, a rovnako nikdy neprišlo zo strany žalobcu k námietkam, ako sú jeho služby plánované. Žalobca nikdy nepodal sťažnosť podľa § 69 ods. 1 písm. g) zákona č. 315/2001 Z. z. Zo zákona č. 315/2001 Z. z. a Kolektívnych zmlúv navyše vyplývajú pre príslušníkov HaZZ viaceré výhody (rozvrhnutie služobného času tak, aby príslušník mal medzi koncom služobného dňa a začiatkom nasledujúceho služobného dňa nepretržitý odpočinok aspoň 12 hodín a raz za týždeň nepretržitý odpočinok v trvaní aspoň 32 hodín a raz týždenne dva po sebe nasledujúce dni nepretržitého odpočinku, ktoré musia pripadať na piatok a sobotu alebo sobotu a nedeľu, alebo na nedeľu a pondelok, zvýšenie dovolenky nad rozsah ustanovený zákonom č. 311/2001 Z. z., Zákonníkom práce) a iné prostriedky ochrany, ktoré poskytujú dostatočný priestor pre odpočinok príslušníkov a pre venovanie sa ich rodinnému životu. K rozsudku SD EÚ vo veci Günter Fuß žalovaný uviedol, že v danom prípade išlo o mestského hasiča, ktorého výkon služby sa značne odlišuje od príslušníka HaZZ, ktorého zriaďovateľom je štát, pričom príslušníci HaZZ požívajú rozsiahle výhody a osobitný systém sociálneho zabezpečenia.

3.7. K výške uplatnenej výške škody žalovaný uviedol, že žalobcom uplatňovaný nárok skôr predstavuje mzdomý nárok. Tabuľky v žalobe nemožno považovať za dôkaz, ktorý by preukazoval výšku nemajetkovej ujmy, nakoľko výpočet žalobcu je veľmi máľuci a predstavuje skôr výpočet odškodnenia vo forme vyplatenia primeranej peňaznej náhrady škody formou doplatku vo výške 35 % (50 % - 15 %) zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu podľa ustanovenia 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z. Ak žalobca postupuje vo výpočte „nemajetkovej ujmy“ podľa zákona č. 315/2001 Z. z., žalobca žiada akési odškodnenie vo forme vyplatenia peňaznej náhrady škody vo forme doplatku a nie nemajetkovú ujmu.

3.8. Žalobca podľa žalovaného nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil napr. v medziľudských vzťahoch, či nepriaznivosť zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej značnej miere, ktorá by odôvodňovala výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje. Keď sa žalobca domáha v zmysle žaloby náhrady nemajetkovej ujmy, žalobca musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu v jeho súkromnom živote, rodinnom prostredí, profesionálnej sfére, či v inom prostredí. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže súd podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka navyše priznať len ako sekundárnu kompenzáciu vtedy, ak by iná náprava nebola (vôbec) možná v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. ak by sa takáto satisfakcia nezdala postačujúca, avšak vždy len vtedy, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy, ktorú treba riadne a konkrétne preukázať. Výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje (5.409,73 Eur), žalovaný považoval za zjavne neprimeranú, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmovou žalobcu podľa názoru žalovaného neporovnateľne vyššia. Žalovaný poukázal na početné rozhodnutia okresných súdov, Krajského súdu v Žiline a v Bratislave s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby súd konanie zastavil alebo žalobu v celom rozsahu zamietol.

4.1. V replike zo dňa 09. 02. 2023 žalobca uviedol, že k pôsobnosti Smernice 2003/88/ES vzťahujúcej sa aj na hasičov (teda nepochybne aj príslušníkov HaZZ) poskytol záväzný výklad Súdny dvor vo svojej judikatúre, a to napr. v rozsudku v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 zo dňa 05.10.2004 vo veci Pfeiffer alebo v uznesení vo veci C-52/04 zo dňa 14.07.2005 vo veci Personalrat der Feuerwehr Hamburg. SD EÚ dospel k jednoznačnému záveru, že jediným cieľom výnimky, ktorá je uvedená v článku 2 ods. 2 prvom odseku Smernice 89/391/EHS, na ktorú žalovaný poukazuje, bolo zabezpečenie riadnej činnosti služieb nevyhnutných na účely ochrany bezpečnosti, zdravia, ako aj verejného poriadku v prípade závažných a mimoriadnych okolností (napríklad v prípade prírodnej alebo technologickej katastrofy), pre ktoré je charakteristická najmä tá skutočnosť, že môžu pracovníkov vystaviť rizikám, ktoré nie sú zanedbateľné, pokiaľ ide o ich bezpečnosť a/alebo zdravie a ktoré, vzhľadom na ich povahu a nepredvídateľnosť, nie je možné zohľadniť pri rozvrhu pracovného (služobného) času zásahových a bezpečnostných zložiek. V ťažiskovom rozsudku C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß SD

EÚ úplne jednoznačne uviedol a záväzne judikoval, že z rozsahu úpravy Smernice 2003/88/ES nie sú vyňatí ani hasiči.

4.2. Otázka pasívnej vecnej legitímácie členského štátu v prípade škody spôsobenej jednotlivcovi porušením únievého práva je podľa žalobcu založená na konštantnej judikatúre Súdneho dvora. Prijatie všetkých opatrení vnútroštátneho práva potrebných na vykonanie právne záväzných aktov Európskej únie (teda aj smerníc) je v zmysle článku 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie uložené priamo samotným členským štátom. Práve preto členské štáty zodpovedajú za škodu vzniknutú porušením únievého práva v prípade nesprávne transponovanej smernice, resp. v prípade uplatňovania právneho predpisu, do ktorého bola smernica prebratá takým spôsobom, že sa nedosahuje cieľ smernice. Podľa judikatúry SD EÚ únievé právo pritom nijako nebráni tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi porušením únievého práva vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. Keďže žalobou uplatnený nárok na náhradu škody má svoj základ v porušení práva vyplývajúceho zo Smernice, ku ktorému došlo v čase, keď žalobca vykonával služobný pomer k štátu, je aj z tohto hľadiska pasívne vecne legitímovaným štát (t. j. žalovaný), nie štátny orgán, ktorý v mene štátu konal, pretože v takýchto prípadoch za konanie štátneho orgánu taktiež zodpovedá štát. Žalobca opätovne poukázal na rozhodnutie SD EÚ sp. zn. C-46/93 a C-48/93 zo dňa 05.03.1996 vo veci *Brasserie du pecheur SA* a rozhodnutie C-224/01 zo dňa 30.09.2003 vo veci *Köbler*.

4.3. Námietku premlčania považoval žalobca za nedôvodnú. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Začiatok plynutia premlčacej doby je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. V tomto prípade žiaden z čiastkových nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy premlčaný nie je. Jednotlivé dielčie nároky na náhradu škody (vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch) vznikajú za každý mesiac osobitne a odvíjajú sa od splatnosti mzdy za jednotlivé mesiace žalovaného obdobia. Žalobou si žalobca uplatnil nárok počnúc splatnosťou mzdy za mesiac september 2019, ktorá nastala dňa 10. 10. 2019. Žaloba bola doručená súdu dňa 10.10.2022, teda v rámci 3 ročnej premlčacej doby, preto žiadny zo žalobou uplatnených nárokov premlčaný nie je.

4.4. K transpozícii článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES do zák. č. 315/2001 Z. z. žalobca uviedol, že súhlasí s tvrdením žalovaného, že podľa ZoHaZZ ide v prípade služobnej pohotovosti o výkon štátnej služby, táto skutočnosť je však pre merito tohto sporu nepodstatná a úplne irelevantná. Celou podstatou tohto sporu totiž je, že služobná pohotovosť sa žalobcovi ako hasičovi nezapočítava do služobného (pracovného) času a teda odslužená služobná pohotovosť nie je vykazovaná ako odpracovaný čas, pričom práve preto z hľadiska žalovaným formálne vykazovaného počtu odpracovaných hodín, nedochádza k porušovaniu Smernice 2003/88/ES, keďže takto „evidenčne“ (formálne) nie je prekročovaný maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Služobná pohotovosť je síce považovaná za výkon štátnej služby (čo nie je sporné a najmä to v tejto veci ani nie je podstatné), avšak nie je započítavaná do služobného (pracovného) času.

4.5.1. K výpočtu žalovaného, z ktorého má vyplývať, že priemerný týždenný pracovný čas hasiča predstavuje 47,84 hodín, žalobca uviedol, že tento výpočet je v absolútnom rozpore s realitou. Aj keď žalovaný opakovane dôvodí, že referenčné obdobie na posudzovanie priemerného týždenného pracovného času podľa Smernice má byť 4 mesačné a v prípade uplatnenia výnimky podľa článku 17 ods. 3 Smernice 6 mesačné, svojim výpočtom de facto vytvára 3 ročné referenčné obdobie. Žalovaný pritom uvádza prepočet z imaginárnych čísiel a nie reálny prepočet, ktorý by zohľadňoval presný výkon služby u konkrétneho hasiča. Paradoxne výpočet žalovaného pritom potvrdzuje, že služobná pohotovosť nie je započítavaná do pracovného (služobného) času, pretože údajný priemerný služobný čas v trvaní 47,84 hodín za týždeň, ku ktorému žalovaný dospel, je podstatne vyšší než v § 85 ods. 2 ZoHaZZ stanovený 40 hodinový týždenný pracovný čas, a taktiež vyšší ako 37,5 hodinový pracovný čas, ktorý stanovuje aktuálna kolektívna zmluva. Žalovaný naopak v úplnom rozpore so zmyslom článku 16 písm. b) Smernice pri jeho výpočte priemerného týždenného pracovného času odpočítal fiktívny počet dovolení a takto umelo znížil dĺžku priemerného týždenného pracovného času. Napriek tomu, že žalovaný sa vo svojom vyjadrení pomerne rozsiahlo zaoberá referenčnými obdobiami a nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom, vôbec nereaguje na tú podstatnú skutočnosť, že aj počas referenčného obdobia sú štáty povinné garantovať neprekročenie 48 hodinového týždenného pracovného času. Táto povinnosť štátu platí aj počas referenčného obdobia nakoľko žiadne ustanovenie Smernice nespája

so zavedením referenčných období možnosť štátu nerešpektovať záväzok podľa článku 6 písm. b) Smernice. Pokiaľ ide o nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas, § 85 ZoHaZZ ustanovuje žalovanému povinnosť rozvrhnúť služobný čas príslušníka v rozsahu 40 hodín týždenne. Ak je rozvrhnutý služobný čas príslušníka nerovnomerne, potom v referenčnom období šiestich mesiacov nesmie priemerný týždenný pracovný čas prekročiť zákonom stanovenú hranicu 40 hodín týždenne, resp. maximálne stanovenú hranicu 48 hodín týždenne v zmysle Smernice.

4.5.2. Žalobca upozornil na to, že článok 17 ods. 1 Smernice 2003/88/ES sa na hasičov vôbec nevzťahuje, čo je úplne zjavné už len zo samotného textu tohto ustanovenia. Až v článku 17 ods. 3 písm. b) bod iii) Smernice sa síce uvádzajú aj protipožiarné služby, avšak odchýlky, ktoré toto ustanovenie pripúšťa, sa môžu týkať len článkov 3, 4, 5, 8 a 16 Smernice, teda medzi prípustnými odchýlkami nie je uvedený článok 6 Smernice, z čoho jednoznačne vyplýva, že odchýlka sa nesmie týkať maximálne 48 hodinového týždenného pracovného času, ktorý tak nesmie byť prekročený.

4.6.1. Žalobca ďalej považuje tvrdenie žalovaného, že ak nie je nariadený služobný zásah, môže žalobca v práci odpočívať alebo venovať sa inej činnosti, na čo má na hasičskej stanici vymedzený priestor na odpočinok, za zavádzajúce. Ako hasič nielenže musí byť žalobca počas celej doby služobnej pohotovosti v budove hasičskej stanice a túto nemôže opustiť, ale zároveň musí byť vždy pripravený do 1 minúty od ohlásenia vykonať výjazd. Počas celej služobnej pohotovosti, ktorá je vykonávaná v nočných hodinách (v súčasnosti od 22:00 do 06:00 hod), čo ju robí o to náročnejšou a vyčerpávajúcejšou, je oblečený v služobnej rovnošate a musí byť fyzicky aj psychicky pripravený okamžite po vyhlásení poplachu vykonať výjazd, pričom možnosť „oddychovať“ je za takýchto okolností doslova iluzórna. Na pracovisku je oddelený od vlastného sociálneho prostredia, rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj čas a venovať sa vlastným potrebám je prakticky vylúčená. K započítaniu pracovnej pohotovosti do pracovného času odkázal žalobca na rozhodnutie SD EÚ C-151/02 zo dňa 09.09.2003 vo veci Jaeger, uznesenie C-241/99 zo dňa 03.07.2001 vo veci CIG, rozsudok C-303/98 zo dňa 03.10.2002, C-437/05 zo dňa 11.01.2007 vo veci Vorel, C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß, C-107/19 XR proti Dopravný podnik hl. m. Prahy zo dňa 09.09.2021.

4.6.2. Tvrdenie žalovaného, že v prípade Günter Fuß „išlo o mestského hasiča, ktorého výkon služby sa značne odlišuje od príslušníka Hasičského a záchranného zboru, ktorého zriaďovateľom je štát“, čím žalovaný namieta použiteľnosť predmetného rozhodnutia v tomto súdnom spore, považuje žalobca za absolútne zavádzajúce a nesprávne. Skutočnosť, či je niekto podľa vnútroštátneho práva profesionálny, dobrovoľný, mestský, štátny alebo akýkoľvek hasič, je totiž úplne irelevantná na účely charakteristiky pracovníka, na ktorého sa vzťahujú ustanovenia Smernice 2003/88/ES.

4.6.3. Rovnako argument žalovaného, že počas ním uvádzaných „referenčných období“ boli prijaté „rôzne opatrenia“ a bol vyhlásený núdzový stav súvisiaci so šírením nákazy COVID-19 a záver, že Smernica vlastne nemusela byť voči hasičom v ním uvádzaných obdobiach dodržaná, považoval žalobca za nesprávny a zavádzajúci. V rozhodnutí C-742/19 zo dňa 15.07.2021 Súdny dvor EÚ posudzoval výkon strážnej služby vojaka - príslušníka ozbrojených síl a to z pohľadu, či a v akom rozsahu sa na vojaka vzťahuje Smernica 2003/88/ES, keďže táto v článku 1 ods. 3 odkazuje na článok 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS, ktorá obsahuje negatívne vymedzenie rozsahu smernice tak, že „táto smernica sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany“. Pod žiadnu z takto stanoveného negatívneho vymedzenia rozsahu smernice však činnosť hasičov nespadá, pričom to, že činnosť hasiča v celom rozsahu spadá do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES, potvrdil Súdny dvor v rozsudku C-429/09 vo veci Günter Fuß. Navyše ani z predmetného rozhodnutia, na ktoré sa žalovaný odvoláva, nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť žalovaným prezentovaný záver, že počas ním uvádzaného obdobia nebolo nutné dodržiavať povinnosť vyplývajúcu z článku 6 písm. b) Smernice.

4.7. Na rozdiel od rozhodnutia C-46/93 zo dňa 05.03.1996 vo veci Brasserie du pecheur SA Súdny dvor EÚ podľa žalobcu v rozhodnutí Günter Fuß, ktoré sa týkalo hasiča a náhrady škody, ktorá mu vznikla porušením článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, konštatoval, že nie je primerané požadovať od takého zamestnanca, akým je hasič, aby sa u svojho zamestnávateľa dovoľoval dodržiavania únieho práva, ktoré mu vnútroštátny zákon odoprel, keďže by to bolo v rozpore so zásadou efektivity. Aj vzhľadom na postavenie žalobcu ako slabšej strany vo vzťahu k jeho služobnému

úradu, by navyše takáto aktivita bola úplne zjavne kontraproduktívna a nemala by žiadny efekt, čomu nasvedčuje aj aktuálna obrana žalovaného v tomto konaní. Vyžadovanie takejto podmienky by znamenalo spochybnenie práva na náhradu škody, ktoré má základ v právnom poriadku Európskej únie a povinnosti členských štátov zabezpečiť jeho dodržiavanie bez toho, aby ju mohli preniesť na jednotlivcov. Žalobca spolu so svojimi kolegami navyše opakovane poukazovali na dlhoročné prekračovanie maximálneho pracovného času a túto skutočnosť pravidelne namietajú. Na tento problém už dlhodobo poukazuje aj odborová organizácia, na čo však nadriadení argumentujú zákonnou úpravou. Žiadne interné predpisy ani kolektívne zmluvy pritom žalobcu bez ohľadu na to, či bol s nimi oboznámený, nemôžu pozbaviť práva na neprekračovanie maximálneho týždenného pracovného času, ktoré mu priznáva článok 6 písm. b) Smernice.

4.8. K výške uplatnenej škody žalobca uviedol, že spôsob výpočtu, resp. určenia výšky žalovanej nemajetkovej ujmy v peniazoch analogickým použitím § 122 ods. 1 písm. a) ZoHaZZ použil z dôvodu neexistencie akéhokoľvek vnútroštátneho predpisu, ktorý by upravoval nárok na náhradu škody vzniknutej jednotlivcovi porušením únieového práva. Škoda vzniknutá porušením únieového práva má v tomto prípade nemajetkovú povahu (strata času odpočinku a s tým súvisiace porušenia práva na ochranu zdravia, súkromia a rodinného života). Nakoľko k porušovaniu jeho práv dochádzalo a dochádza v prvom rade nezapočítavaním služobnej pohotovosti do služobného času, v dôsledku čoho dochádza aj k pravidelnému prekračovaniu maximálne 48 hodinového týždenného pracovného času, tak práve vzhľadom na túto skutočnosť výšku žalovaného nároku odvíjal od súčtu hodín určenej služobnej pohotovosti (1885,42 hodín), ktoré vynásobil sumou predstavujúcou 20%, resp. 35% z príslušnej časti jeho služobného platu za každú hodinu. Takto vypočítaná výška nemajetkovej ujmy zohľadňuje okolnosti, za akých k porušeniu práv došlo a zároveň aspoň čiastočne spĺňa aj satisfakčnú funkciu.

4.9. K námietke žalovaného, že náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ možno priznať len ako „sekundárnu kompenzáciu“ a len v prípade „ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti“, poukázal žalobca na to, že náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ustanovenie § 13 ods. 2 OZ nepodmieňuje výlučne len situáciami zníženia dôstojnosti fyzickej osoby v značnej miere alebo jej vážnosti v spoločnosti. Predmetné ustanovenie totiž len demonštratívne (nie taxatívne) uvádza prípady, kedy je možné s ohľadom na intenzitu zásahu priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobca pritom žalovanú náhradu škody čo do výšky vyvodil najmä z judikatúry Súdneho dvora. Poukázal na rozhodnutia SD EÚ C-470/03 zo dňa 17.04.2007 vo veci A.G.M.-COS.MET Srl, C-46/93 a C-48/93 zo dňa 05.03.1996 vo veci Brasserie du pecheur SA a C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß. Súdny dvor pri posudzovaní výšky náhrady škody vzniknutej jednotlivcovi porušením únieového práva vychádza zo zásady, že peňažná náhrada musí byť primeraná vzniknutej ujme, pričom určenie výšky náhrady škody je záležitosťou vnútroštátnych súdov a ponecháva na nich, aby stanovili kritériá umožňujúce stanovenie výšky náhrady škody, kde však musia dodržať zásadu efektivity a zásadu ekvivalencie. Žalobca počas 3-ročného žalovaného obdobia odpracoval 1885,42 hodín určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času. Po prepočte to potom predstavuje nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške zaokrúhlene 2,87 EUR (5409,73 EUR : 1885,42 hodín) za každú hodinu porušovania jeho práv. Z hľadiska primeranosti takto vyčíslenej škody je nevyhnutné zdôrazniť aj tú elementárnu skutočnosť, že ako hasič chodí do práce s vedomím, že musí byť pripravený nasadiť aj vlastný život, jeho práca je extrémne fyzicky a psychicky vyčerpávajúca, preto každá jedna hodina, ktorú môže tráviť mimo práce, je pre neho nesmierne dôležitá, a to aj z hľadiska obnovy fyzických a psychických síl pre zachovanie možnosti vykonávania tejto náročnej práce do budúcnosti. Poukazujúc na priemer minimálnych hodinových miezd v Slovenskej republike pre prvý, t. j. najľahší stupeň náročnosti práce, ktorá za žalované obdobie rokov 2019- 2022 predstavovala sumu vo výške 3,40 EUR, vyjadril žalobca presvedčenie, že nemajetková ujma v peniazoch zodpovedajúca sume 2,87 EUR za každú hodinu porušovania jeho práv je aj z hľadiska elementárnej spravodlivosti sumou minimálne primeranou.

5. K vyjadreniu žalobca pripojil Plán služieb z dochádzkového systému SAP za mesiace 09/2019-08/2022. V tomto systéme je presne evidovaný služobný čas hasičov a všetky odslúžené hodiny s presným rozpisom služobného času a jeho rozdelením na čas výkonu služby a čas služobnej pohotovosti. Žalobca zároveň navrhol vykonať dokazovanie jeho výsluchom za účelom ozrejmenia podmienok, rozsahu a okolností vykonávania služobnej činnosti, okolností vzniku, závažnosti, prejavov a následkov vzniknutej nemajetkovej ujmy ako aj ďalších okolností významných pre rozhodnutie vo veci.

6. Žalovaný v podaní zo dňa 20. 02. 2023 zotrval na svojich vyjadreniach a tvrdeniach, najmä na svojom výklade pôsobnosti Smernice 2003/88/ES a závere, že dotknuté právne predpisy transponovali článok 6 Smernice 2003/88/ES správne. Zotrval aj na svojich námietkach k uplatnenej škode a jej výške. Dal súdu do pozornosti rozsudky Súdneho dvora vo veciach C-107/19, C-344/19 a C-437/05, v zmysle ktorých sa na spôsob odmeňovania pracovníkov za čas pracovnej pohotovosti nevzťahuje Smernica 2003/88/ES, ale relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva. Žalobca podľa žalovaného neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. Rozhodujúcou skutočnosťou pritom podľa neho nie je plán služieb hasičských jednotiek (striedanie troch zmien v 24 hodinových intervaloch), ale to, koľko času konkrétny príslušník skutočne strávil vykonaním štátnej služby za týždeň priemerne v rámci konkrétneho referenčného obdobia. Žalobca podľa žalovaného ďalej neuviedol, v čom „údajný neoprávnený“ zásah spočíval. Nestačí totiž, aby zásah mohol vyvolať určitú reakciu, ale musí aj konkrétnu reakciu v živote fyzickej osoby, čo v prípade žalobcu nie je žiadnym spôsobom preukázané. Chýbajúce skutkové tvrdenia nie je možné nahradiť odvolávaním sa na rozhodovaciu činnosť iných súdov v obdobných prípadoch. Žalobca podľa žalovaného nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života, zásah do medziľudských vzťahov či nepriaznivosť zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodňovala výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje. Tabuľky predkladané žalobcom nepreukazujú žiaden zásah do osobnosti žalobcu, v dôsledku, ktorého by mala byť žalobcovi priznaná nemajetková ujma.

7. Na pojednávaní dňa 09. 08. 2023 žalobca uviedol, že pracuje v hasičskom záchrannom zbere, kde jedna jeho služba trvá 24 hodín. Z tohto 1/3 zamestnávateľ neráta ani do dôchodku a tvári sa, ako keby žalobca nebol v práci. Žalobca je zaradený v hasičskej ambulancii, teda vykonáva práce týkajúce sa činnosti v sanitke. V priebehu pohotovosti dopĺňa to, čo sa nestihalo počas výkonu služby, či už sú to vozidlá alebo liekové a prístrojové vybavenie sanitky. Kontroluje expiráciu liekov, čistí, dezinfikuje a pod. Služba je rozdelená v zásade tak, že samotný výkon služby trvá 16 hodín a nasleduje pohotovosť v trvaní 8 hodín, kedy sa vlastne dorába všetko, čo sa nestihlo počas výkonu služby. Žalobca mal pritom v predmetnom období malé deti. Ten čas, ktorý trávil v služobnej pohotovosti a musel sa zdržiavať na pracovisku, nemohol tráviť predovšetkým doma, pomáhať manželke pri deťoch. 2 dni voľna po 24 hodinovej službe žalobca nepovažuje za dostatočný čas na odpočinok po službe, zvlášť pokiaľ sa jedná o náročné služby. V štandarde vždy je ten prvý deň po službe taký, že človek dospáva a až následne ten druhý deň je reálnym oddychom. Žijú v rodinnom dome, okolo ktorého je vždy veľa roboty. Manželka musela chodiť pre drevo, pričom sa starala o malé deti. Z tohto dôvodu aj dochádzalo často k vyhroteným situáciám medzi ním a manželkou. Okrem toho sa nemohol venovať ani svojim záľubám, jeho sociálny kontakt napr. s kamarátmi bol obmedzený. Ako príklad uviedol, že predtým sa s kamarátmi stretával tak raz za mesiac, teraz je to tak raz za polroka. Najväčší dosah to však malo na jeho rodinu a rodinný život. Žalobca sa vo voľnom čase venuje horolezectvu, skialpinizmu, prípadne horským bicyklom, teda často chodí do hôr a to aj so svojou rodinou. Absolvujú to aj s manželkou a deťmi, ktoré už majú svoje bicykle a tieto činnosti treba plánovať. Daný problém s kolegami avizovali u veliteľa družstva, nakoľko v práci funguje systém nadriadenosti a podriadenosti a skončilo to tak, že aj sám veliteľ podával takúto obdobnú žalobu. Priamo na zdravotnom stave sa mu práca nad rámec maximálnej stanovenej doby neprejavuje. Ide skôr o psychiku, na ktorú to má dopad. Napr. ak v bežnom živote žalobca vníma nejaké svetelné alebo zvukové signály, na ktoré je zvyknutý z práce, kde sa poplach signalizuje takýmto spôsobom, tak aj v bežnom živote na to reaguje citlivo.

8. Súd z predložených listinných dôkazov zistil nasledovné. Rozhodnutím riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici č. 34 bol žalobca dňom 01. 03. 2018 menovaný do funkcie hasič záchranár Hasičskej stanice v Závadke nad Hronom. Z predloženého Plánu služieb z dochádzkového systému SAP za mesiace 09/2019-08/2022 a výplatných pásov za obdobie od 09/2019 do 08/2022, zosumarizovaných v predloženej prehľadnej tabuľke vyplýva, že v mesiacoch 09-12/2019 odpracoval žalobca celkovo aj s pohotovosťami 1.061,22 hodín, v roku 2020 spolu 2.858,12 hodín, v roku 2021 spolu 2.663,51 hodín a v mesiacoch 01-08/2022 spolu 1.873,10 hodín. Po prepočítaní vyplatených súm každý mesiac na jednu hodinu práce sa hodinová sadzba žalobcu pohybovala v tomto období od 6,7543 Eur do 9,0182 Eur. Žalovaný v priebehu konania nerozporoval počet odpracovaných hodín žalobcom za predmetné obdobie, ani výšku hodinovej sadzby žalobcu. Súd preto považoval tieto skutočnosti v konaní za nesporné.

9. Predmetom tohto sporu bol nárok na náhradu škody spôsobenej žalobcovi nesprávnou transpozíciou Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z. zo strany žalovaného, ktorá spočívala v ujme

žalobcu na jeho súkromnom živote v rodinnej aj spoločenskej sfére. Podľa žalobcu zákon č. 315/2001 Z. z. nekorešponduje s čl. 6 písm. b) Smernica 2003/88/ES čiastočne aj nesprávnou transpozíciou článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES. V dôsledku toho služobný úrad žalobcu pravidelne porušuje právo žalobcu na maximálny týždenný pracovný čas garantovaný mu kogentným ustanovením článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Žalovaný počas konania namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu, nesprávnosť transpozície Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z., výnimku pôsobnosti Smernice 2003/88/ES na príslušníkov HaZZ, reálny vznik škody, resp. nemajetkovej ujmy na strane žalobcu a neprimeranosť uplatnenej výšky a nesplnenie podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu.

10.1. V prvom rade súd skúmal, či bola porušená povinnosť štátu riadne transponovať Smernicu 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z. Slovenská republika je členským štátom Európskej únie. Z členstva jej vyplývajú nielen práva, ale aj povinnosti. Okrem iných je to aj povinnosť riadne a včas transponovať smernice do svojho právneho poriadku (článok 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie). O povinnosti transponovať Smernicu 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky teda niet pochyb. Podľa článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva vnútroštátnym orgánom. Žalovaný v priebehu konania namietal, že Smernica 2003/88/ES sa nevzťahuje, a teda neaplikuje na príslušníkov HaZZ.

10.2. Podľa článku 1 ods. 3 Smernice 2003/88/ES sa táto smernica vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice. Táto smernica sa nevzťahuje na námorníkov definovaných v smernici 1999/63/ES bez toho, aby bol dotknutý článok 2 ods. 8 tejto smernice.

10.3. Podľa článku 2 Smernice 89/391/EHS táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činnosti, verejné a súkromné (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas atď.). Táto smernica sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. V takom prípade sa bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, pokiaľ je to možné, musí zabezpečiť v zmysle cieľov tejto smernice.

10.4. Cieľom Smernice 2003/88/ES je ochrana zdravia a bezpečnosti pracovníkov v rámci Európskej únie. Požiadavky stanovené touto smernicou majú platiť pre všetkých pracovníkov v Európskej únii. K pôsobnosti Smernice 89/391/EHS a aj Smernice 2003/88/ES sa už opakovane vyjadroval Súdny dvor Európskej únie (ďalej len ako „SD EÚ“) a článok 1 ods. 3 Smernice 2003/88/ES vyložil aj vo vzťahu k hasičom (rozhodnutie C-52/04 zo dňa 14.07.2005 vo veci Personalrat der Feuerwehr Hamburg, rozhodnutie C-51/15 Ville De Nivelles/T. V. alebo rozhodnutie C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß). Z týchto rozhodnutí jednoznačne vyplýva, že Smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na príslušníkov HaZZ, a to bez ohľadu na to, či sa jedná o hasičov zamestnaných štátom alebo iným subjektom. Cieľom Smernice 2003/88/ES je totiž ochrana zdravia a dodržiavanie doby odpočinku pracovníkov bez ohľadu na iné výhody či hmotné zabezpečenie pracovníkov. Súd navyše poukazuje na prílohu 4 zákona č. 315/2001 Z. z., v ktorej je v bode 5. uvedené, že žalovaný aj do tohto zákona transponoval Smernicu 2003/88/ES, tzn. že ju sám vzťahuje aj na príslušníkov HaZZ. Rešpektujúc závery SD EÚ a prihliadnuc na uvedenú prílohu k zák. č. 315/2001 Z. z. súd uzavrel, že Smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na príslušníkov HaZZ SR.

11.1. Ďalej súd skúmal, či Smernica 2003/88/ES bola do zákona č. 315/2001 Z. z. transponovaná správne, a to konkrétne článok 2 ods. 1 a článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Z predložených listín o odpracovaných hodinách žalobcu vyplýva, že žalobca za obdobie 09/2019-08/2022 odpracoval spolu 8.455,95 hodín včítane pohotovostí. Pri každej pohotovosti (nariadenej i určenej) bol žalobca povinný byť prítomný na pracovisku Podľa článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov nesmie prekročiť 48 hodín.

11.2. Podľa článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES pracovný čas je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

11.3. Podľa článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES členské štáty prijímú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

11.4. Podľa článku 16 písm. b) Smernice 2003/88/ES členské štáty môžu ustanoviť pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace.

11.5. Podľa článku 17 ods. 3 písm. b) Smernice 2003/88/ES v súlade s odsekom 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky článkov 3, 4, 5, 8 a 16 v prípade bezpečnostných a dozorných činností, ktoré si vyžadujú trvalú prítomnosť s cieľom ochrany majetku a osôb, najmä v prípade strážnikov a dozorcov alebo bezpečnostných firiem.

11.6. Podľa článku 17 ods. 5 Smernice 2003/88/ES v súlade s odsekom 2 tohto článku sa možno odchýliť od článku 6 a článku 16 písm. b) v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s ustanoveniami ustanovenými v druhom až sedemnástom pod odseku tohto odseku.

11.7. V zmysle citovaných ustanovení Smernice 2003/88/ES týždenný pracovný čas (7 dní) nesmie presiahnuť 48 hodín. Do tohto pracovného času musí byť podľa výkladu článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES v rozhodnutí SD EÚ C-437/05 zo dňa 11.01.2007 vo veci Vorel alebo aj v rozhodnutí C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß započítaná aj pracovná pohotovosť vykonávaná na pracovisku. Referenčným obdobím je rozsah maximálne 4 mesiacov. Článok 19 Smernice 2003/88/ES umožňuje ustanoviť dlhšie referenčné obdobie za predpokladu, že existuje súlad so všeobecnými zásadami súvisiacimi s ochranou bezpečnosti a zdravia pracovníkov. Článok 17 ods. 3 sa na dodržiavanie článku 6 nevzťahuje. Súd vychádzajúc z vyššie uvedených ustanovení po preskúmaní odpracovaných hodín žalobcu dospel k záveru, že maximálny týždenný pracovný čas stanovený článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES (ďalej len ako „maximálny týždenný pracovný čas“) bol v prípade žalobcu v predmetnom období pravidelne a vysoko prekračovaný. Súd pri každom dotknutom mesiaci vydal počet dní mesiaca 7 dňami a vynásobil 48 hodinami a tak vždy dospel k maximálnemu počtu hodín, ktoré mohol v súlade s článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES žalobca odpracovať a porovnal ho s počtom hodín, ktoré žalobca reálne v danom mesiaci odpracoval vrátane pohotovostí. Takýmto spôsobom dospel k záveru, že v období 09/2019-08/2022 nadpracoval žalobca nad maximálny týždenný pracovný čas celkovo 1.157,41 hodín (nie v každom mesiaci presahovali odpracované hodiny maximálny mesačný pracovný čas). Ak by súd vychádzal z referenčného obdobia jeden rok, počet nadpracovaných hodín nad maximálny týždenný pracovný čas dokonca dosahoval 940,51 hodín (celkový počet dní: 122 + 366 + 365 + 243 dní / 7 dní * 48 hodín, maximálny počet hodín pri dodržaní čl. 6: 7.515,43, reálne odpracovaných: 8.455,95 hodín). Súd pritom považuje za potrebné zdôrazniť, že nie je možné vychádzať z imaginárneho výpočtu fiktívneho počtu hodín v ideálnom prípade tak, ako to uviedol žalovaný vo svojom podaní zo dňa 20.12.2022, ale z reálne odpracovaných hodín. Z uvedeného je zrejmé, že bolo porušené právo žalobcu ako jednotlivca vyplývajúce mu z článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. K porušovaniu malo dôjsť z toho dôvodu, že jeho služobný úrad (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky) vychádzal zo znenia zákona č. 315/2001 Z. z., a nie z článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES.

11.8. Podľa § 85 ods. 1 zákona č.315/2001 Z. z. služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu.

11.9. Podľa § 85 ods. 2 zák. č. 315/2001 Z. z. služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

11.10. Podľa § 86 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z. z. služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov.

11.11. Podľa § 91 ods. 3 zák. č. 315/2001 Z. z. v kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.

11.12. Podľa § 92 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z. z. služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

11.13. Zákon č. 315/2001 Z. z. upravuje maximálny služobný čas v § 85 ods. 2 v spojení s § 91 ods. 3. Súd považuje za potrebné podotknúť, že aj tieto ustanovenia boli zo strany služobného úradu žalobcu porušované aj s prihliadnutím na 6 mesačné či jednoročné referenčné obdobie a v ešte väčšom rozsahu, ako ustanovenie článku 6 Smernice 2003/88/ES. Problémom pri posudzovaní dodržiavania maximálneho pracovného, resp. služobného času v tomto prípade však bolo nezapočítavanie hodín strávených v služobnej pohotovosti do služobného času. Ako už bolo uvedené vyššie z judikatúry SD EÚ vyplýva, že aj služobnú pohotovosť je nutné započítavať do služobného času. V zákone č. 315/2001 Z. z. však absentuje takáto výslovná právna úprava (hoci podľa názoru súdu výkladom § 85 ods. 1 zák. č. 315/2001 Z. z. by bolo možné dospieť k takémuto záveru), rovnako ako úprava maximálneho týždenného služobného času 48 hodín. Výklad pojmu služobný čas nie je možné zamieňať s pojmom „výkon štátnej služby.“ Súd preto súhlasil s názorom žalobcu, že Smernica 2003/88/ES nebola do zákona č. 315/2001 Z. z. transponovaná správne.

11.14. Súd nemohol súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že v referenčných obdobiach január - jún 2020, júl - december 2020, január - jún 2021, júl - december 2021, kedy boli vzhľadom na šírenie nebezpečnej ľudskej nákazy COVID-19 prijaté opatrenia nevyhnutné na ochranu života a zdravia spoločnosti, bolo možné odchyliť sa od Smernice 2003/88/ES a nedodržať pravidlá uvedené v smernici. Ani v zmysle záverov SD EÚ v rozhodnutí C-742/19 nie je možné vykladať výnimku článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS tak, že karanténa alebo opatrenia proti šíreniu ochorenia COVID-19 by boli okolnosťami osobitnej závažnosti alebo rozsahu, keďže tieto opatrenia ani situácia nevyžadovala nepretržité zásahy hasičov v danom období ani nevyžadovali zmenu pracovného nasadenia. Odkazovaný rozsudok sa navyše týkal práce vojakov v armáde, a nie hasičov.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedeného potom súd dospel k záveru, že nesprávnou transpozíciou Smernice 2003/88/ES (teda v dôsledku nesprávnej transpozície) došlo k porušovaniu práva žalobcu na maximálny týždenný pracovný čas 48 hodín. V ďalšom sa súd zamerl na škodu, resp. nemajetkovú ujmu spôsobenú porušením tohto práva žalobcovi. Keďže žalovaný nevyvrátil tvrdenia žalobcu o tom, že žalobca svoj voľný čas mimo práce trávil s rodinou a priateľmi, pričom hodiny strávené v práci ho ukrátili o tento voľný čas, ktorý by bol trávil s rodinou, o ktorú má nielen povinnosť sa starať, ale s ňou aj kvalitne trávi čas, čím obohacuje nielen svoje duševné, ale aj fyzické zdravie, pričom čas odpočinku sám nepovažuje za dostatočný, súd považoval tieto tvrdenia za nesporné. Z vyjadrení žalobcu vyplýva, že voľný čas v predmetnom období mal preňho veľkú hodnotu s ohľadom na nízky vek jeho detí a nedostatkom času skúšané osobné vzťahy. Je zrejmé, že trávením času v práci (hoci neaktívne) bol žalobca ukrátený o osobne strávený čas s rodinou a priateľmi. Bez právnej relevancie pritom ostáva, že žalobca bol za tento čas strávený v práci odmeňovaný. Žalobca pociťoval nemajetkovú ujmu, teda zásah do svojho osobného a rodinného života, nie ujmu majetkovú (že by bol nedostatočne ohodnotený).

13. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že základ nároku žalobcu je tak daný. V dôsledku dlhodobého a sústavného nerešpektovania čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času prišiel žalobca o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných a priateľských vzťahov, ako aj fyzickej a psychickej relaxácii, čím došlo k zásahu do jeho osobnostných práv (práva na ochranu zdravia, práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci a práva na vedenie súkromného rodinného života), za čo mu nepochybne patrí nárok na primerané odškodnenie. Samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a práve peňažná náhrada sa javí ako spôsobilá forma odškodnenia takejto vzniknutej ujmy. V zmysle § 13 Občianskeho zákonníka môže poškodená osoba požadovať okrem morálnej satisfakcie aj peňažnú satisfakciu. V prejednávanej veci žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu ako ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je na mieste, nakoľko k porušeniu došlo v minulosti.

14. Pasívne vecne legitimovaným na odškodnenie je v tomto prípade žalovaný. Podľa ustálenej judikatúry SD EÚ (napr. aj rozsudok C-429/09 z 21.11.2010 vo veci Günter Fuß) zodpovednostným subjektom za prípadné porušenie práva Únie, ktoré vedie k vzniku škody spôsobenej jednotlivcami, je samotný štát, v ktorom takéto porušenie práva Únie nastalo, bez ohľadu na to, aký verejný orgán

má podľa práva dotknutého členského štátu v zásade povinnosť túto škodu nahradiť. Pasívne vecne legitimovaným subjektom v danom spore je Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj HaZZ (§ 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii a činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy), ktorého príslušníkom bol žalobca v rozhodnej dobe, pričom Slovenská republika je súčasne garantom právnej úpravy vymedzenej zák. č. 315/2001 Z. z. Ministerstvo vnútra SR súčasne predstavuje garanta riadnej transpozície smernice Európskej únie do slovenského právneho poriadku ako zástupca Slovenskej republiky. Súd si preto ustálil, že pasívna vecná legitímácia žalovaného v tomto spore je daná.

15. Súd skúmal primeranosť uplatnenej sumy k rozsahu a závažnosti ujmy spôsobenej žalobcovi nesprávnou transpozíciou Smernice 2033/88/ES a dospel k záveru, že nie je možné konštatovať, že by uplatnená finančná náhrada bola neprimeraná. Súd nemohol vychádzať zo svojich predchádzajúcich rozhodnutí v obdobnej veci, nakoľko ujmu spôsobenú žalobcovi nie je možné prirovnať k ujme spôsobenej obetiam trestných činov či ujme spôsobenej zásahom do dobrej povesti. Súd pritom nie je viazaný ani rozhodnutiami iných okresných súdov ani odvolacích súdov v iných veciach ako v danej veci. Je viazaný iba rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít, pričom výška náhrady je na úvahe súdu. Pri posudzovaní primeranosti uplatnenej sumy súd vychádzal z časového obdobia, v ktorom dochádzalo k porušovaniu práva EÚ, rozsahu porušovania Smernice 2003/88/ES (počtu hodín nad prípustný rámec) a hodnoty nadpracovaných hodín. Neriadil sa výpočtom žalobcu uvedenom v žalobe. Vychádzajúc z celkového počtu 1.157,41, resp. 904,51 hodín, ktoré žalobca odpracoval nad rámec 48-hodinového týždenného pracovného času za obdobie 36 mesiacov od 09/2019-08/2022 považoval uplatnenú sumu 5.409,73 Eur za primeranú satisfakciu. Pri prepočítaní na nadpracovanú hodinu táto suma zodpovedá 5,98 Eur za nadpracovanú hodinu. Túto sumu nie je možné považovať za neprimeranú aj vzhľadom k tomu, že hodnota práce žalobcu predstavovala v predmetnom období od 6,7543 Eur do 9,0182 Eur. Ide teda o nižšiu hodnotu, akou cenil žalovaný čas a prácu žalobcu. Celková suma je vysoká z dôvodu rozsahu ujmy žalobcu, čo do trvania aj počtu nadpracovaných hodín (940,51 hodín po dobu 36 mesiacov). V prepočte za každú nadpracovanú hodinu táto suma nie je vysoká. Pokiaľ by služobný úrad žalobcu neporušoval sústavne počas tak dlhého obdobia a v takom rozsahu právo na maximálny týždenný pracovný čas, nebola by uplatnená suma taká vysoká.

16. K námietke žalovaného, že žalobca mal povinnosť upozorniť nadriadeného na porušenie jeho práv a na to, že mu vzniká ujma a že mal povinnosť žiadať, aby mu zo strany žalovaného nebola určovaná pohotovosť z dôvodov, ktoré v žalobe uvádza, a teda že žalobca neprejavil primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah a včas nevyužil všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu, súd poukázal na rozhodnutie SD EÚ vo veci Günter Fu?, v zmysle ktorého by bolo v rozpore so zásadou efektivity uložiť poškodeným osobám povinnosť systematicky využívať všetky právne prostriedky, ktoré sú im k dispozícii aj keď by to spôsobilo nadmerné ťažkosti alebo by to od nich nebolo možné rozumne vyžadovať. Preto túto námietku nepovažoval za dôvodnú.

17. Súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku premlčania. Premlčacia doba práva na náhradu nemajetkovej ujmy začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Pri porušovaní maximálneho týždenného pracovného času je možné konštatovať presah až po uplynutí referenčného obdobia, resp. pri zistení, o koľko bol maximálny prípustný počet hodín prekročený. V danom prípade je počet odpracovaných hodín zistiteľný až po reálnom odpracovaní všetkých hodín, o ktorých sa žalobca dozvedel z výplatných pásov vyhotovených vždy k 10. dňu mesiaca nasledujúceho po reálne odpracovaných hodinách. Žalobca si nárok (alebo jednotlivé dielčie nároky podľa mesiacov) uplatnil počnúc splatnosťou mzdy za september 2019, kedy sa dozvedel o rozsahu prekročenia maximálneho týždenného pracovného času, ako aj o výške prípadnej adekvátnej náhrady za nadpracované hodiny. Žaloba bola podaná dňa 10.10.2022, súd preto nepovažoval uplatnený nárok ani len sčasti za premlčaný.

18. Na základe všetkého vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi uplatnenú sumu 5.409,73 Eur, a to v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku vzhľadom na organizáciu a postupy žalovaného pri plnení povinností.

19. Keďže sa týmto rozhodnutím konanie končí, súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) aj o trovách konania, a to podľa úspechu strán v konaní (§ 255 ods. 1 CSP). Žalobca bol v tomto konaní plne úspešný, súd mu preto priznal

nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom trovy konania v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z., Exekučného poriadku.